

Styresak 16-2023 Forholdet til åpenhetsloven

Saksbehandler: Mariann M. Hunstad

Vår dato: 12.03.2023 Møtedato: 23.03.2023

1. Bakgrunn

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) ble vedtatt med ikrafttredelse 1. juli 2022. Lovens virkeområde beskrive til «.. gjelder for større virksomheter som er hjemmehørende i Norge, og som tilbyr varer og tjenester i eller utenfor Norge». Når foretaket oppfyller to av tre krav defineres virksomheten til å være omfattet av loven. Større virksomheter defineres til å oppfylle to av tre krav. Luftambulansetjenesten HF oppfyller krav til salgsinntekt og balansesum. Forbrukertilsynet vil følge opp etterlevelsen av loven.

I arbeidet med oppfølging av loven er det flere steg som skal gjennomføres.

1. Foretaket skal utarbeide en policy som beskriver foretakets holdninger til menneskerettigheter og arbeidsforhold
2. Kartlegge risiko
3. Iverksette tiltak
4. Følge opp tiltak
5. Kommunisere utad
6. Reparere skader

Redegjørelsen skal oppdateres og offentliggjøres innen 30. juni hvert år og ellers ved vesentlige endringer i virksomhetens risikovurderinger. Redegjørelsen skal gjøres lett tilgjengelig på virksomhetens nettsider.

2. Policy

Luftambulansetjenesten HF (LAT HF) er et heleid datterselskap av de fire regionale helseforetakene. LAT HF er lokalisert med Flykoordineringsentralen i Tromsø, Administrasjonen i Bodø og Medisinsk teknisk avdeling i Trondheim.

LAT HF transporterer pasienter med fly eller helikopter basert på medisinske behovsvurderinger og bestilling fra helseforetak. Inkludert i dette er en liten andel transport av pasienter til utlandet i henhold til Nordisk konvensjon eller i henhold til regelverket om

kompetansemangel. Transportene gjennomføres av operatørene som vant siste anbudskonkurranse og har tjenestekontrakt for henholdsvis helikopter og fly. Tjenestekontraktene oppfølges ved årlige kvalitetsrevisjoner. Det vil være naturlig å inkludere ett punkt om oppfølging av åpenhetsloven i disse revisjonene. LAT HF forholder seg i hovedsak til luftfartsbransjen. Denne bransjen er gjennomregulert og underlagt Luftfartstilsynet samt europeiske luftfartsmyndigheter.

LAT HF anskaffer og vedlikeholder medisinsk teknisk utstyr i ambulanshelikopter, ambulansfly, redningshelikopter og legebil. Anskaffelser innen dette fagfeltet varierer fra år til år og i 2022 utgjorde dette i underkant av 1,5 MNOK. Anskaffelsene gjennomføres med bistand fra Sykehusinnkjøp HF og avtalene inkluderer et vedlegg, Etiske krav til leverandøren, som leverandørene forplikter seg til å følge. De etiske kravene slår fast at leverandøren skal påse at ILOS kjernekonvensjoner etterleves i egen virksomhet og hos den eller de underleverandører som medvirker til oppfyllelse av kontrakten. Det beskrives spesielt forbud mot barnarbeid, forbud mot tvangsarbeid/slavearbeid, forbud mot diskriminering og organisasjonsfrihet samt retten til kollektive forhandlinger. Leverandøren forplikter seg til å kunne dokumentere at dette etterleves.

LAT HFs policy:

Luftambulansetjenesten HF skal i sitt virke og i sin verdikjede respektere grunnleggende menneskerettigheter og sikre anstendige arbeidsforhold.

Luftambulansetjenesten HF skal regelmessig gjennomføre aktsomhetsvurderinger i henhold til Åpenhetsloven og være åpen om risiko, funn og avhjelpende tiltak.

3. Kartlegge risiko

En gjennomgang av leverandøroversikten i 2022 viser at foretaket hadde 175 leverandører.

Av disse var det tre utenlandske. En irsk leverandør (lisens) og en svensk (helikoptertransport). Felles for disse er at fakturabetaling i 2022 utgjorde i underkant av kr 8 500 for den ene og kr 71 500 for den andre. Den tredje utenlandske leverandøren er dansk og fakturabeløpet var på i underkant av kr 160 000 og gjaldt medisinsk teknisk utstyr. Den danske leverandøren har bekreftet at design, utvikling og produksjon skjer i Danmark. LAT HF kjenner leverandøren gjennom flere leveranser.

Risiko knyttet til leveranse fra utenlandske operatører til LAT HF anses som lav.

Øvrige leverandører er norske firma og gjelder reiser, kontorrekvisita, verktøy og rekvisita til vedlikehold av medisinsk teknisk utstyr, leie av lokaler, bruk av redningshelikopter til ambulans, lisenser, advokattjenester samt kjøp av transporttjenester i henhold til kontrakt

med operatørene etc. Beløpsmessig utgjorde leieavtalene for basene samlet i underkant av 70 MNOK i 2022, mens avtalene om helikoptertjenester og flytjenester utgjorde samlet 1 331 MNOK i 2022. Leverandørene for disse avtalene er norske selskap som må forholde seg til åpenhetsloven på samme måte som LAT HF. Som beskrevet i punkt 2 er luftfartsbransjen strengt regulert og fulgt opp. Det innebærer at operatørene må ha kontroll på sine leveranser og kunne dokumentere helt ned til skruer/bolter som benyttes på fly eller helikopter.

Risiko knyttet til leveransene til LAT HF fra norske leverandører anses som lav.

4. Iverksette og følge opp tiltak

Som beskrevet i punkt 2 vil de årlige kvalitetsrevisjonene av operatørene bli utvidet med et oppfølgingspunkt knyttet til oppfølging av åpenhetsloven. Videre vil det, ved neste runde med anskaffelser, bli tatt inn et avtalepunkt om oppfølging av åpenhetsloven.

For anskaffelser av medisinsk teknisk utstyr vil dagens etiske krav bli videreført.

5. Kommunisere utad

Når styret har vedtatt policy og redegjørelse vil styresaken bli presentert på foretakets hjemmeside.

6. Anbefaling

Administrerende direktør anbefaler styret å godkjenne policy og redegjørelse knyttet til åpenhetsloven.

Styret for Luftambulansetjenesten HF inviteres til å fatte følgende vedtak:

Styret vedtar policy og redegjørelse knyttet til åpenhetsloven og ber administrerende direktør publisere denne på hjemmesiden.

Øyvind Juell
administrerende direktør